

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 188

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 12 december 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Openbare zwembaden - Beschikbaarheid redders

Het is erg moeilijk voor Vlaamse steden en gemeenten om redders te vinden voor hun zwembaden. Daarom doen ze vaak een beroep op Sportwerk Vlaanderen. Nu wordt het ook via die weg steeds moeilijker om redders te vinden.

Redders zijn echter noodzakelijk in de Vlaamse zwembaden om de veiligheid van de bezoekers te waarborgen. Zonder redders geen zwemplezier. Het is dus belangrijk dat de lokale besturen over voldoende redders beschikken om in te zetten in hun zwembaden.

1. Hoeveel redders zijn er in totaal in Vlaanderen? Graag een overzicht (in Excel) van het totaal aantal redders per gemeente en per provincie.
2. Hoeveel redders werden het afgelopen jaar ingezet via Sportwerk Vlaanderen? Graag een overzicht (in Excel) per gemeente en provincie.
3. Hoe groot is de pool van redders waarop steden en gemeenten een beroep kunnen doen?
4. Is er een tendens wat het aantal redders betreft? Zo ja, wat is de oorzaak daarvan? Indien dalend, hoe zou deze tendens kunnen worden vermeden?
5. Heeft de minister zicht op de initiatieven die kunnen worden genomen en de inspanningen die kunnen worden gedaan om het tekort aan redders weg te werken? Zo ja, welke initiatieven plant de minister en hoe worden deze op poten gezet?
6. Is er hierbij een overleg/samenwerking met de betrokken actoren (Vlaamse Trainersschool, Vlaamse Reddingsfederatie, VDAB, Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) enzovoort)? Zo ja, op welke manier verloopt die samenwerking en wat zijn de belangrijkste zorgen?

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 188 van 12 december 2022

van **BRECHT WARNEZ**

Sport Vlaanderen is via de Vlarem-wetgeving verantwoordelijk voor het opleiden en bijscholen van de redders in Vlaanderen, maar niet voor de tewerkstelling van de redders. Dat kan bv. via Sportwerk Vlaanderen, maar ook door privé-uitbaters van zwembaden, door lokale overheden, door vzw's, enz. Sinds 2010 zijn meer dan 12.000 gekwalificeerde Hoger Redders opgeleid, waarvan er de laatste jaren steeds ongeveer 5.000 per jaar de jaarlijkse verplichte bijscholing volgen. Er dient dus benadrukt te worden dat er meer dan voldoende redders opgeleid worden en dat er ook meer dan voldoende redders bijscholingen volgen om alle functies van redder te kunnen invullen. Zie ook het antwoord op de schriftelijke vragen SV59 en SV60.

De cijfers over het aantal opgeleide of bijgeschoolde redders kunnen door Sport Vlaanderen zelf verstrekt worden. Cijfers over tewerkstelling van redders zijn niet gekend bij Sport Vlaanderen en werden opgevraagd bij het Netwerk Lokaal Sportbeleid. Enkele bemerkingen hierbij. Deze cijfers komen uit de bevraging kengetallen zwembaden, gaan uitsluitend over de publieke zwembaden (dus niet over de private zwembaden) gaan over de redders in permanent dienstverband en zijn niet volledig (ongeveer 80% van de zwembaden/gemeenten vult de bevraging in, eventueel kan een extrapolatie gedaan worden). De cijfers dateren van 2019-2020 (laatste bevraging).

De hieronder weergegeven cijfers voor vragen 2, 3 en 4 werden opgevraagd en verkregen via Sportwerk Vlaanderen.

1. Hieronder in tabelvorm per provincie en per gemeente (waarvan gegevens beschikbaar zijn) een overzicht van het aantal redders in permanent dienstverband in publieke zwembaden in de periode 2019-2020 uitgedrukt in aantal VTE en aantal personen.

Provincie	Gemeente	# VTE	# personen
Antwerpen	Aartselaar	4	6
Antwerpen	Antwerpen	58,4	62
Antwerpen	Arendonk	6,97	9
Antwerpen	Beerse	6	6
Antwerpen	Bornem	10	9
Antwerpen	Herentals	10,5	12
Antwerpen	Hulshout	2,3	3
Antwerpen	Kalmthout	5,5	7
Antwerpen	Kontich	8,5	9
Antwerpen	Lier	9,1	11
Antwerpen	Mechelen	7,5	8
Antwerpen	Mol	8	8
Antwerpen	Ravels	2,75	3
Antwerpen	Westerlo	8,3	11
Limburg	Bree	5,5	9
Limburg	Genk	11	12

Limburg	Heusden-Zolder		
Limburg	Hoeselt	2	3
Limburg	Leopoldsborg	6	8
Limburg	Maasmechelen	10,5	12
Limburg	Pelt	8	10
Limburg	Tessenderlo	6	6
Oost-Vlaanderen	Aalter	5,6	6
Oost-Vlaanderen	Deinze	3,91	6
Oost-Vlaanderen	Dendermonde	8,5	12
Oost-Vlaanderen	Eeklo	5	5
Oost-Vlaanderen	Gent	35,5	39
Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen	11,5	11
Oost-Vlaanderen	Hamme	0	0
Oost-Vlaanderen	Lebbeke	4,5	6
Oost-Vlaanderen	Merelbeke	9	9
Oost-Vlaanderen	Ronse	8	8
Oost-Vlaanderen	Wachtebeke	15	17
Oost-Vlaanderen	Wondelgem		
Vlaams-Brabant	Aarschot	10	12
Vlaams-Brabant	Leuven	11	14
Vlaams-Brabant	Sint-Pieters-Leeuw	5,8	6
Vlaams-Brabant	Ternat	3	3
Vlaams-Brabant	Tienen	9	9
Vlaams-Brabant	Vilvoorde	5	6
Vlaams-Brabant	Zaventem	6	6
West-Vlaanderen	Beernem	3,5	4
West-Vlaanderen	Blankenberge	6	8
West-Vlaanderen	Bredene	4	4
West-Vlaanderen	Brugge	7,5	8
West-Vlaanderen	De Haan	5	5
West-Vlaanderen	Diksmuide	8	8
West-Vlaanderen	Ieper		
West-Vlaanderen	Izegem	4,5	5
West-Vlaanderen	Kortrijk	14,1	16
West-Vlaanderen	Kuurne	5	5
West-Vlaanderen	Lichtervelde	3	3
West-Vlaanderen	Lievegem	2,8	3
West-Vlaanderen	Meulebeke	4,8	5
West-Vlaanderen	Moorslede	5,5	7
West-Vlaanderen	Nieuwpoort	5,5	7
West-Vlaanderen	Oostkamp	5	5
West-Vlaanderen	Poperinge	7,6	8
West-Vlaanderen	Tielt	3,5	4
West-Vlaanderen	Torhout	4	4
West-Vlaanderen	Veurne	4,2	5
West-Vlaanderen	Waregem	9,5	10

West-Vlaanderen	Wervik	4,3	5
West-Vlaanderen	Wingene	4,6	5
West-Vlaanderen	Zedelgem	2	2
West-Vlaanderen	Zwevegem	5,5	12

2. Hieronder in tabelvorm per provincie en per gemeente een overzicht van het aantal redders dat via Sportwerk Vlaanderen werd ingezet.

Provincie	Gemeente	Aantal medewerkers
Antwerpen	Antwerpen	1
	Arendonk	1
	Berchem	1
	Berlaar	1
	Bertem	1
	Deurne	2
	Duffel	1
	Herentals	1
	Mechelen	2
	Muizen	1
	Sint-Agatha-Berchem	2
Totaal Antwerpen		14
Limburg	Alken	1
	Bocholt	1
	Ham	1
	Hasselt	1
	Heusden-Zolder	1
	Lummen	4
	Maaseik	1
	Peer	1
Totaal Limburg		11
Oost-Vlaanderen	Aalst	1
	Adegem	1
	Assenede	1
	Eeklo	1
	Ertvelde	1
	Evergem	2
	Gent	2
	Idegem	1
	Kluizen	1
	Meldert	1
	Moerbeke-Waas	1
	Outer	1
	Sint-Amandsberg	1
	Zulte	1
Totaal Oost-Vlaanderen		16
Vlaams-Brabant	Bellingen	1
	Galmaarden	2

	Gooik	1
	Kaggevinne	1
	Kessel-Lo	1
	Kester	2
	Langdorp	1
	Leerbeek	1
	Lennik	1
	Leuven	1
	Merchtem	2
	Peutie	1
	Ramsdonk	1
	Roosdaal	2
	Rotselaar	1
	Steenokkerzeel	1
	Werchter	1
	Zichem	1
Totaal Vlaams-Brabant		22
Waals-Brabant	Helecine	1
	Mélin	1
Totaal Waals-Brabant		2
West-Vlaanderen	Aalbeke	1
	Bavikhove	1
	Beernem	1
	Bellegem	1
	Bissegem	1
	Dadizele	1
	Desselgem	1
	Diksmuide	1
	Emelgem	1
	Geluwe	1
	Gullegem	1
	Harelbeke	2
	Heule	1
	Hulste	2
	Ieper	1
	Izegem	1
	Jabbeke	1
	Kortrijk	4
	Kuurne	1
	Lombardsijde	1
	Marke	1
	Menen	3
	Meulebeke	2
	Moorsele	1
	Nieuwpoort	1
	Oostende	2

	Otegem	2
	Roeselare	4
	Ruddervoorde	1
	Sijsele	1
	Staden	1
	Tielt	3
	Torhout	1
	Wakken	1
	Wenduine	1
	Wervik	1
	Wevelgem	2
	Wielsbeke	1
	Zwevezele	1
Totaal West-Vlaanderen		55
Totaal		120

3. Bij Sportwerk Vlaanderen zijn er 15 van de vaste lesgevers beschikbaar om voor opdrachten als redder ingezet te worden. Van deze 15 vaste lesgevers zijn er 8 in orde met hun jaarlijks verplichte bijscholing, de 7 anderen hebben gepland hun bijscholing op korte termijn in orde te brengen. Er is slechts 1 vaste lesgever die 1 dag per week opdrachten als redder heeft staan.

Sportwerk Vlaanderen geeft aan dat de meeste vragen voor opdrachten als redder over sporadische vervangingsopdrachten gaan die hen vaak last-minute bereiken. De vaste lesgevers zijn op dat ogenblik meestal al ingepland voor andere opdrachten.

Er is wel een poule van 632 unieke medewerkers (met een reddersdiploma) die op uurbasis een opdracht als redder zouden kunnen uitvoeren. Van deze poule werden in de periode 1 januari tot 31 december 2022 120 unieke medewerkers één of meerdere keren ingezet (19%). Zie het overzicht hiervan bij vraag 2.

4. Bij Sportwerk Vlaanderen wordt geen dalende tendens vastgesteld, maar zoals hoger aangegeven gaat het vooral over de invulling van tijdelijke functies, als bijverdienste met een correcte verloning en kwalitatieve ondersteuning. De poule van beschikbare redders voor dit soort functies bij Sportwerk Vlaanderen is groot genoeg. Kandidaten melden zich spontaan.
5. In deelantwoord 2 op SV60 werd reeds toelichting gegeven bij de initiatieven/inspanningen die ik vanuit mijn beleid neem om het tekort aan redders weg te werken.

Om voldoende redders naar het beroep van redder toe te leiden wordt gewerkt op drie pijlers:

- 1) kwaliteitsvolle opleidingen/bijscholingen om de redders competent te maken/houden;
- 2) instroom van redders naar het werkveld/zwembad na hun opleiding;
- 3) retentie van de redders nadat ze tewerkgesteld zijn.

Wat betreft pijler 1 werden de voorbije jaren gezamenlijke inspanningen geleverd om waar mogelijk de drempels in de opleidingen weg te werken en trainers competentier te maken voor een job als redder. De cursussen werden in verschillende fasen grondig herwerkt, er werd heel wat e-learning uitgewerkt, er werd heel wat materiaal voor permanente vorming ontwikkeld, het taalgebruik in de opleidingen werd vereenvoudigd, enz.

Wat betreft pijler 2 zijn er o.a. door initiatieven in samenwerking met de VDAB gerichte opleidingen in bepaalde regio's geweest om redders op te leiden waarvan na de opleiding quasi zeker was dat ze een tewerkstelling in een zwembad konden verkrijgen.

Wat betreft pijler 3 worden er vooral good practices uitgewisseld binnen permanente overlegorganen, commissies, netwerkmomenten over hoe de job van redder aantrekkelijk kan gemaakt worden. Een belangrijke problematiek hierbij is verloning, maar wat eveneens belangrijk blijkt naar retentie van redders in hun job, is een goede teamspirit en aangename/professionele werkomgeving. Er zijn de laatste maanden/jaren ook incidenten geweest ten aanzien van redders. Om hieraan tegemoet te komen, worden zowel in opleidingen, bijscholing en informatieverstrekking extra tools aangereikt om met incidenten om te gaan of incidenten minder impact te laten hebben op het gevoel van welbevinden in de job als redder.

6. Om inhoudelijke expertise te bundelen, de noden aan cursussen en bijscholing op het werkveld te detecteren en gemeenschappelijk de kwaliteit te borgen, is door Sport Vlaanderen een Permanent Overlegorgaan samengesteld met afgevaardigden van Sport Vlaanderen, de Vlaamse Reddingsfederatie vzw, Netwerk Lokaal Sportbeleid vzw (voorheen ISB), universiteiten en hogescholen LO.

De VDAB of Sportwerk Vlaanderen is niet structureel in dit Permanent Overlegorgaan betrokken, maar wordt via apart overleg betrokken bij het aanbod aan cursusorganisaties en het toeleiden van specifieke profielen naar de opleidingen.

Deze samenwerking verloopt al jaren zeer goed. Alle problemen met betrekking tot opleidingen en bijscholing worden opgelost.

Er dient vermeld te worden dat er ook andere commissies of overlegorganen buiten Sport Vlaanderen zijn die meer gaan over de problematiek rond de tewerkstelling en die meer getrokken worden vanuit het Netwerk Lokaal Sportbeleid.